

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**ІМУНОПРОФІЛАКТИКА ЯК СКЛАДОВА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я**

(назва освітнього компонента)

Галузь знань: **I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»**Спеціальність: **I 9 «Громадське здоров'я»**Код компонента в освітній програмі: **ВК 5**Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**Форма здобуття освіти: **заочна**Рік навчання: **1**Семестр(и): **I осінній або II весняний**Тип освітнього компонента: **вибірковий**Навчальний рік: **2025-2026**Обсяг: **__3,0__ кредити ECTS (90 год.)**Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**Підсумковий контроль: **залік**Пререквізити: **ОК 4 Основи громадського здоров'я, ОК 6 Соціально значимі та особливо небезпечні інфекційні хвороби, ОК 7 Комунікації та промоція в сфері громадського здоров'я, ОК 12 Сучасні проблеми епідемічних захворювань та заходи протидії в громадському здоров'ї**

Кафедра/підрозділ: кафедра епідеміології, вул. Трінклера, 12, 3-й поверх червоного корпусу

Керівник освітнього компонента: ас. Макарова Вікторія Іванівна

vi.makarova@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):

<https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=11>**ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

Дана дисципліна актуалізує місце імунопрофілактики в сучасному світі та в системі охорони здоров'я. В процесі вивчення освітнього компонента здобувачі набувають знань та вмінь щодо імплементації програм імунопрофілактики для захисту громадського здоров'я. на сьогодні імунопрофілактика є одним з інструментів готовності до реагування на надзвичайні ситуації в охороні здоров'я, що дозволяє покращувати епідемічну ситуацію та досягати стійкого зниження захворюваності на окремі інфекційні хвороби (згідно рекомендаціям ВООЗ), елімінації чи ерадикації певних інфекцій та збереження громадського здоров'я.

МЕТА КУРСУ: формування теоретичних знань та удосконалення практичних навичок з питань організації та імплементації програм імунопрофілактики інфекційних захворювань для збереження громадського здоров'я.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- формування знань щодо важливості імунопрофілактики як одного з основних засобів збереження громадського здоров'я в сучасному світі, стратегії протидії антивакцинальним кампаніям;
- Формування знань з основ імунології;
- Формування знань та компетенцій по організації та проведенню масової імунопрофілактики, різних типів вакцинальних кампаній (рутинна, наздоганяюча, у відповідь на надзвичайну ситуацію в сфері охорони здоров'я);
- Формування знань щодо кризової комунікації щодо небажаної події, пов'язаної з вакцинацією населення
- формування навичок профілактики небажаних подій, пов'язаних з імунопрофілактикою та розслідування таких подій
- заповнення необхідної документації, що супроводжує вакцинацію;
- проведення оцінки ефективності імунопрофілактики;
- розробка програм ефективної комунікації з пацієнтами з питань імунопрофілактики інфекційних захворювань
- розробка програм популяризації імунопрофілактики для населення.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (4 год.):

1. Наукові основи імунопрофілактики. Правові аспекти імунопрофілактики.
2. Історія імунопрофілактики. Стратегічні плани та програми щодо імунопрофілактики інфекційних захворювань як основа збереження громадського здоров'я. Елімінація та ерадикація окремих інфекційних хвороб, проблеми та виклики сучасності.

Перелік тем практичних занять (8 год.):

1. Логістика МІБП.
2. Організація та проведення рутинної імунопрофілактики.
3. Платформи для проведення вакцинації (стаціонарні, мобільні, вакцинальні центри).
4. Документація, що супроводжує імунопрофілактику.
5. Особливості організації та проведення вакцинальних кампаній (рутинна, наздоганяюча, у відповідь на надзвичайну подію в сфері охорони здоров'я).
6. Оцінка ефективності імунопрофілактики (епідеміологічна, клінічна, імунологічна, економічна).
7. Небажані події після вакцинації, їх діагностика, реєстрація (електронне повідомлення через АІСФ), профілактика появи.
8. Розслідування випадку небажаної події після вакцинації.
9. Кризова комунікація при виявленні небажаної події після вакцинації.
10. Захист самостійної роботи.
11. Залік

Перелік тем самостійної роботи студента (78 год.)

1. Імунітет, види імунітету, фактори природженого та набутого імунітету. Імунна відповідь, види імунної відповіді, стадії імунної відповіді. Поняття «антиген», «антитіло».
2. Шляхи подолання «антищеплювальної кампанії» в суспільстві та повернення довіри до вакцинації.
3. Класифікація медичних імунобіологічних препаратів (МІБП), види МІБП, їх переваги та недоліки.
4. МІБП для створення штучного активного та штучного пасивного імунітету.
5. Способи, дози та техніка введення МІБП.
6. Організація та проведення рутинної імунопрофілактики.
7. Планова імунопрофілактика. Календар профілактичних щеплень.
8. Вакцинація поза строками календаря профілактичних щеплень.
9. Рекомендовані щеплення
10. Імунопрофілактика за епідемічними показаннями.
11. Постконтактна імунопрофілактика.
12. Особливості використання сироваток та імуноглобулінів
13. Особливості імунопрофілактики окремих інфекційних хвороб та при наявності проблем зі станом здоров'я.
14. Протипоказання до вакцинації..
15. Підготовка до захисту самостійної роботи.
16. Підготовка до заліку

Завдання для самостійної роботи № 1

«Презентація та доповідь на задану тему» (обов'язково),

Має бути оформлено з використанням програми PowerPoint Presentation, регламент доповіді – 10 хвилин, доповідається на практичному занятті. Тема обирається самостійно, узгоджується з викладачем для уникнення обрання однієї й самої теми декількома здобувачами

Рекомендовані теми для презентації та виступу:

1. Історія вакцинації.

2. Глобальні стратегічні плани та програми імунізації.
3. Антивакцинальні кампанії, стратегії протидії. Повернення довіри населення до імунопрофілактики.
4. Напрямки розвитку та нормативна база імунопрофілактики в Україні.
5. Обліково - звітна документація при плануванні та виконанні профілактичних щеплень.
6. Організація програм імунізації та нагляду за хворобами, які можна попередити вакцинацією.
7. Правові аспекти та біоетичні проблеми імунопрофілактики. Інформована згода щодо вакцинації.
8. Організація транспортування та зберігання препаратів для щеплень. Менеджмент вакцин.
9. Організація вакцинальної кампанії як відповідь на надзвичайну подію в галузі громадського здоров'я.
10. Імунопрофілактика ротавірусної інфекції.
11. Імунопрофілактика менінгококкової інфекції.
12. Імунопрофілактика пневмококкової інфекції
13. Імунопрофілактика папіломавірусної інфекції людини
14. Імунопрофілактика вірусного гепатиту А
15. Імунопрофілактика грипу
16. Імунопрофілактика кліщового енцефаліту
17. Імунопрофілактика вітряної віспи
18. Імунопрофілактика тифу
19. Імунопрофілактика COVID-19
20. Імунопрофілактика постекспозиційна (кір, дифтерія, гепатит В, правець, сказ)
21. Протипоказання для вакцинації: тимчасові та постійні
22. Небажані події після вакцинації: класифікація, виявлення, реєстрація, профілактика

Завдання для самостійної роботи № 2 «Аналіз стану імунопрофілактики окремих інфекційних хвороб з презентацією даних дослідження» (обов'язково)

Проводиться вивчення проявів епідемічного процесу та епідемічної ситуації щодо певного інфекційного захворювання, яке керується засобами специфічної профілактики, особливості організації та проведення масової та екстреної імунопрофілактики, проблеми, виклики та шляхи їх вирішення, створення та представлення презентації результатів проведених досліджень на практичних заняттях. Має бути оформлено з використанням програми PowerPoint Presentation, регламент доповіді – 10 хвилин, доповідається на практичному занятті. Тема обирається самостійно, узгоджується з викладачем.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн за попередньою домовленістю з викладачем кафедри з використанням корпоративної пошти викладача / кафедри епідеміології ХНМУ

Методи навчання: виконання практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, презентація, навчальні відео.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінки за практичне заняття виставляються за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно» відповідно до критеріїв оцінювання знань та вмінь. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД з додаванням балів за виконанні індивідуальні завдання (виконуються за бажанням) становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД).**

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів. Перелік індивідуальних завдань та кількість балів, які може отримати здобувач, можна отримати у викладача групи або знайти в програмі навчальної дисципліни, що розміщена на сторінці освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle)

Підсумковий контроль: залік (ДЗ).

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати години, що відведені для самостійної роботи, виконання необхідних завдань, підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Чумаченко Т.О. Імунопрофілактика інфекційних хвороб (лекції): навчальний посібник. / Чумаченко Т.О., Задорожна В.І., Подаваленко А.П.. – Харків: ТОВ «В Справі», 2016. – 350 с.
2. Імунопрофілактика інфекційних хвороб : навчально-методичний посібник / Л.І. Чернишова, Ф.І. Лапій, А.П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. Київ, 2020. 304 с
3. CDC The Pink Book: Course Textbook - 13th Edition (2015) Epidemiology and Prevention of Vaccine-Preventable Diseases [електронний варіант] / режим доступу <https://www.cdc.gov/vaccines/pubs/pinkbook/index.html>

Зав. кафедри епідеміології,
професорка

Т.О. Чумаченко

(підпис)

ПІБ